

SÈRIE 1

L'examen consta de dues opcions diferenciades, cadascuna amb un text i cinc preguntes sobre el text. Les preguntes de cada opció tenen una estructura molt semblant, però hi ha, òbviament, multitud de maneres correctes de respondre-les. Les pautes que figuren a continuació pretenen unificar al màxim possible la correcció d'exàmens que es presten a solucions molt diferents. Res no pot substituir, però, l'exercici de sentit comú que requereix la decisió del corrector sobre si, i en quin grau, una resposta és justa o no als principis generals que s'enuncien a continuació.

El paper de la precisió, la claredat i la correcció gramatical.

En una prova de filosofia, la precisió, la claredat i la correcció gramatical són òbviament fonamentals. Els correctors hauran d'evitar, però, fer-ne una avaluació autònoma: aquests trets no poden avaluar-se independentment del contingut. Si la resposta no s'adequa en absolut al que es demana, aleshores la claredat, la precisió i la correcció gramatical no hi afegeixen cap valor. Això no vol dir que no hagin d'afectar la qualificació. Respecte al grau de precisió: aquest és part intrínseca del contingut que es vol expressar. Respecte a la claredat i la correcció gramatical, el criteri que s'aplicarà és que, en la mesura que siguin deficientes, afecten negativament el contingut que de fet s'expressa, i, per això mateix i en aquesta mesura, han d'afectar la qualificació.

Primera pregunta

Explicar breument el contingut del text (2 punts).

L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor.** (Excepte si la manca d'aquest coneixement l'impedeix entendre el text). Les restriccions sobre espai (40-80 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi. **Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 40-80 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti els límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en que s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per suposat, en cap sentit es pot esperar un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri una mínima comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció a) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà de connectar amb una mínima correcció almenys 3 de les següents idees:

- (i) -La distinció entre raó i sentits en Plató
- (ii) -La dialèctica com a elevació des de les aparences a l'essència
- (iii) - La dialèctica com a mitjà per conèixer el bé
- (iv) - La justificació del paper dels savis com a governants

Opció b) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà de connectar amb una mínima correcció les 2 idees bàsiques següents:

- (i) . la contraposició entre la moral de l'home noble i la moralitat del ressentiment
- (ii) . la inversió de valors pròpia de la moralitat del ressentiment.

Segona pregunta

Explicar el significat de termes o expressions. (1 punt)

El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. És important, però, que el corrector tingui en compte que en alguns casos el significat habitual de l'expressió (**opció B, subpregunta b**) dona la clau per al significat en el text, mentre que en altres (**opció A, i opció B, subpregunta a**) el significat en el text és diferent de l'ordinari. El que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seva.

D'altra banda, el corrector haurà d'evitar considerar si alumne pot o no inferir el que volen dir les expressions a partir del que es diu en la resta del text. Això no afecta el contingut que es demana: l'alumne té dret a inferir, si és possible, el significat a partir de la informació que li proporciona el text -i això, per si sol, és prova de la seva comprensió.

Tercera pregunta

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi: (3 punts)

L'oponent demana referir-se al pensament de l'autor. En aquest respecte, s'haurà de tenir present que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte: les idees que siguin pertinents per a la afirmació que es vol explicar i les raons per les quals aquestes idees expliquen l'afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. Ara bé: de vegades una exposició general i correcta del seu pensament pot no respondre el que es demana, si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció a) La màxima puntuació requeriria referir-se correctament a:

- La distinció platònica entre els graus diferents de coneixement: els seus objectes.
- La distinció platònica entre les els graus diferents de coneixement: les facultats associades
- La caracterització platònica de la dialèctica

Opció b) La màxima puntuació requeriria referir-se correctament a:

- La descripció nietzscheana de la moral del ressentiment: els seus orígens psicològics i socials
- La tesi nietzscheana de la inversió dels valors en la moralitat del ressentiment.

Quarta pregunta

Comparar o relacionar un concepte o idea del text amb un altre. (2 punts).

S'ha de tenir en compte:

- a) La identificació adequada i precisa dels dos termes (dues concepcions d'un problema o dos conceptes diferents) de la comparació demanada
- b) El contrast pertinent dels dos termes de la comparació que es demana.

En qualsevol cas: **L'alumne és lliure de triar fer una caracterització de les dues concepcions o idees de manera prèvia i independentment a la comparació, o fer-ne la caracterització implícita en termes de les diferències mútues. També pot escollir fer una caracterització prèvia d'una de les dues concepcions i després descriure l'altra per contrast.** La estratègia escollida no pot afectar l'avaluació. Per tant, l'oponent exacte de la pregunta s'ha de comprendre que no posa restriccions a aquesta llibertat en la resposta.

Cinquena pregunta

Consideració raonada de l'estudiant a favor o en contra d'una tesi (2 punts).

S'haurà de valorar només:

- (a) el grau de comprensió que es demostrï sobre la tesi a discutir i la coherència de les raons per les quals podria ser versemblant i
- (b) la coherència i pertinència de les possibles raons que es puguin donar contra la tesi.

Si l'alumne decideix raonar a favor de la tesi, no cal que insisteixi explícitament en raons contràries: això implica que no es poden avaluar separatament els aspectes (a) i (b). Es pot donar la màxima qualificació, doncs, si una resposta defensa la tesi, tot mencionant coherentment raons que siguin pertinents. D'altra banda, l'acord del corrector amb la tesi defensada no pot tenir-se en compte, ni tampoc el fet que l'alumne ignori fets o arguments històricament importants.

SÈRIE 3

L'examen consta de dues opcions diferenciades, cadascuna amb un text i cinc preguntes sobre el text. Les preguntes de cada opció tenen una estructura molt semblant, però hi ha, òbviament, multitud de maneres correctes de respondre-les. Les pautes que figuren a continuació pretenen unificar al màxim possible la correcció d'exàmens que es presten a solucions molt diferents. Res no pot substituir, però, l'exercici de sentit comú que requereix la decisió del corrector sobre si, i en quin grau, una resposta s'ajusta o no als principis generals que s'enuncien a continuació.

El paper de la precisió, la claredat i la correcció gramatical.

En una prova de filosofia, la precisió, la claredat i la correcció gramatical són òbviament fonamentals. Els correctors hauran d'evitar, però, fer-ne una avaluació autònoma: aquests trets no poden avaluar-se independentment del contingut. Òbviament, si la resposta no s'adequa en absolut al que es demana, aleshores la claredat, la precisió i la correcció gramatical no hi afegixen cap valor. Això no vol dir que no hagin d'afectar la qualificació. D'una banda, el grau de precisió és part intrínseca del contingut que es vol expressar. Respecte a la claredat i la correcció gramatical, el criteri que s'haurà d'utilitzar és que en la mesura que siguin deficientes afecten negativament el contingut que de fet s'expressa, i, per això mateix i en aquesta mesura, han d'afectar la qualificació.

Primera pregunta

Explicar breument el contingut del text (2 punts).

L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostrï que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor.** (Excepte si la manca d'aquest coneixement l'impedeix entendre el text). Les restriccions sobre espai (40-80 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi. **Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 40-80 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti els límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en que s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per suposat, en cap sentit es pot esperar un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri una mínima comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció a) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà de connectar amb una mínima correcció les següents idees:

- (i) - "Jo penso, jo sóc" és una veritat indubtable, a diferència de les creences sobre el meu cos.
- (ii) - Jo no sóc un cos material, sinó quelcom pensant.

Opció b) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà d'exposar la idea expressada en (iii) i al menys una de les dues restants ((i) ó (ii)):

- (i) . En l'estat de naturalesa, l'ús de l'enteniment és un mer valor de supervivència (fingiment)
- (ii) . Utilitat de les convencions socials per evitar la guerra de tots contra tots.
- (iii)- Les normes de la veritat són imposades per les convencions socials.

Segona pregunta

Explicar el significat de termes o expressions. (1 punt)

El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context dels expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. El que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seva. Per tant, l'explicació de "substància", opció A, pot fer-se en termes completament ordinaris i no tècnics: per exemple, "cosa estable".

D'altra banda, el corrector haurà d'evitar considerar si alumne pot o no inferir el que volen dir les expressions a partir del que es diu en la resta del text. Això no afecta el contingut que es demana: l'alumne té dret a inferir el significat de la informació que li proporciona el text i això, per si sol, és prova de la seva comprensió. I quan tal cosa no és possible, l'explicació demanada és pertinent com a manera de mesurar la comprensió que té l'alumne del que es diu en una part del text.

Tercera pregunta

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi: (3 punts)

L'opció demana referir-se al pensament de l'autor. En aquest respecte, s'haurà de tenir present que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte: les idees que siguin pertinents per a la afirmació que es vol explicar i les raons per les quals aquestes idees expliquen l'afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. Ara bé: de vegades una exposició general i correcta del seu pensament pot no respondre el que es demana, si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció a) La màxima puntuació requeriria referir-se correctament:

- Les característiques del dubte metòdic cartesà.
- Les característiques del nostre coneixement de la nostra ment i la nostra existència, en comparació amb les nostres creences sobre el món extern (opcional :...i amb les nostres creences matemàtiques)
- El paper de l'auto-coneixement en el projecte global cartesà.

Opció b) La màxima puntuació requeriria referir-se correctament a:

- El paper de les convencions socials en l'estipulació de les normes de la veritat.
- L'explicació genètica d'aquestes convencions.
- Els elements bàsics de la negació nietzscheana de l'objectivitat del que ordinàriament es considera veritat+o coneixement+.

Quarta pregunta

Comparar o relacionar un concepte o idea del text amb un altre. (2 punts).

S'ha de tenir en compte:

- a) La identificació adequada i precisa dels dos termes (dues concepcions d'un problema o dos conceptes diferents) de la comparació demanada
- b) El contrast pertinent dels dos termes de la comparació que es demana.

En qualsevol cas: **l'alumne és lliure de triar fer una caracterització de les dues concepcions o idees de manera prèvia i independentment a la comparació, o fer-ne la caracterització implícita en termes de les diferències mútues. També pot escollir fer**

una caracterització prèvia d'una de les dues concepcions Èqualsevol d'elles- i descriure l'altra per contrast. La estratègia escollida no pot afectar l'avaluació. Per tant, renunciat exacte de la pregunta s'ha de entendre que no posa restriccions a aquesta llibertat en la resposta.

Cinquena pregunta

Consideració raonada de l'estudiant a favor o en contra d'una tesi (2 punts).

S'haurà de valorar només:

- (a) el grau de comprensió que es mostri sobre la tesi a discutir i la coherència de les raons per les quals podria ser versemblant i
- (b) la coherència i pertinència de les possibles raons que es puguin donar contra la tesi.

Si l'alumne decideix raonar a favor de la tesi, no cal que insisteixi explícitament en raons contràries: això implica que no es poden avaluar separatament els aspectes (a) i (b). Es pot donar la màxima qualificació, doncs, si una resposta defensa la tesi, tot mencionant coherentment raons que siguin pertinents i com estan relacionades. D'altra banda, l'acord del corrector amb la tesi defensada no pot tenir-se en compte, ni tampoc el fet que l'alumne ignori fets o arguments històricament importants.